

POSITION PAPER

Afzender: Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders
Ontvanger: Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Datum: dinsdag 22 juni 2021
Soort notitie: Position paper
Onderwerp: Frequentieveiling 3,5 GHz-band

De uitrol van het 5G-netwerk in Nederland mag de maritieme satellietcommunicatie en daarmee de veiligheid van schepen op zee niet in gevaar brengen

De KVNR roept de Nederlandse overheid ertoe op om bij de uitrol van het 5G-netwerk in Nederland recht te doen aan het internationale SOLAS-verdrag en EU-uitvoeringsbesluiten. Nederland moet eerst - zoals de EU verlangt - alles in het werk stellen om ruimte op de 5G-frequentieband te blijven geven voor het satellietgrondstation in Burum (co-existentie) of – als het echt niet anders kan - een verhuizing van het satellietgrondstation van Inmarsat naar een andere, geschikte plek in Europa regelen.

Achtergrond

De maritieme satellietcommunicatie voor o.a. nood- spoed- en veiligheidsberichten voor de internationale zeescheepvaart als onderdeel van het internationale Global Maritime Distress and Safety System (GMDSS) gaat nu via het satellietgrondstation in de Friese plaats Burum in de 3,5 GHz-frequentieband.

Uitdaging

Satellietcommunicatie is essentieel voor de veiligheid van schepen op zee. Voor satellietcommunicatie wordt gebruik gemaakt van diverse frequentiebanden. De C-band heeft een frequentiegebied van 3,4 tot 7,0 GHz en wordt o.a. gebruikt voor nood- spoed- en veiligheidsberichten van schepen.

In Nederland staat in Burum een satellietgrondstation dat in de 3,5 GHz-frequentieband de signalen van de C-band-satellieten ontvangt en doorstuurt aan netwerken op land. De Europese Unie heeft de 3,5 GHz-band aangewezen voor de uitrol van de draadloze 5G-breedbandnetwerken in Europa.

De Nederlandse redersvereniging (KVNR) begrijpt het belang van de uitrol van 5G. Tegelijkertijd is de KVNR bezorgd dat door een vrijgave van de 3,5 GHz-frequentieband zonder nadere maatregelen de voor de veiligheid van de scheepvaart essentiële satellietcommunicatie in gevaar komt. Zeker gezien de ontwikkeling van autonoom varende schepen, waar uitval of verstoring van satellietcommunicatie tot rampen kan leiden.

In het Internationaal Verdrag voor de beveiliging van mensenlevens op zee ('SOLAS-verdrag'), hoofdstuk IV (radioverbindingen), deel B (verplichtingen van verdragsluitende landen), [voorschrift 5](#) (voorzieningen voor radiocommunicatiesystemen) staat dat *"elke Verdragsluitende Regering zich ertoe verbindt, naar zij praktisch en noodzakelijk acht, hetzij individueel hetzij in samenwerking met andere Verdragsluitende Regeringen, passende voorzieningen aan wal te treffen voor radiocommunicatiesystemen via de ruimte of via de aarde (..)."*

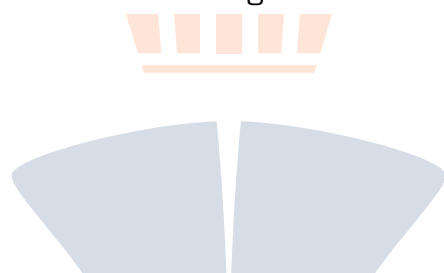
In overweging 11 van uitvoeringsbesluit [2019/235/EC](#) is bepaald dat *"het rechtskader voor het gebruik van de 3 400-3 800 MHz-frequentieband zoals vastgelegd bij Beschikking 2008/411/EG ongewijzigd moet blijven in termen van de garantie op voortgezette bescherming binnen de band van andere bestaande diensten dan terrestrische elektronische communicatienetwerken. Met name moeten grondstations voor vaste satellietdiensten (ruimte-aarde), als ze in de band behouden blijven, voortgezette bescherming krijgen door passende coördinatie tussen deze systemen en draadloze breedbandnetwerken die op nationaal niveau en ad-hoc worden beheerd."*

In EU-uitvoeringsbesluit [2014/276/EU](#) staat dat *"de bestaande inzet van diensten niet mag worden geraakt"*, wanneer een EU-lidstaat machtigen verleent voor het gebruik van de 3400-3800 MHz-frequentieband. Artikel 2 benoemt *"de onverminderde bescherming en de voortgezette exploitatie van ander bestaand gebruik in de band."*

Nederland kan daarom als partij bij het internationale SOLAS-verdrag en als toonaangevende IMO-lidstaat (IMO-raadslid) en als EU-lidstaat de adequate werking van het satellietgrondstation in Burum in gevaar brengen.

Wat is de oplossing?

De KVNR roept het ministerie van Economische Zaken en Klimaat ertoe op om bij de uitrol van het 5G-netwerk in Nederland en de veiling van de vergunningen voor het gebruik van de 3,5 GHz-frequenties recht te doen aan het EU-uitvoeringsbesluit

2014/276/EU waarin staat dat ander bestaand gebruik van dezelfde frequentieband als 5G beschermd en voortgezet moet worden.

De maritieme satellietcommunicatie voor de internationale zeescheepvaart mag niet in gevaar komen. Nederland moet daarom eerst – zoals de EU verlangt - alles in het werk stellen om ruimte op de 5G-frequentieband te blijven geven voor het satellietgrondstation in Burum (co-existentie) of – als het echt niet anders kan - een verhuizing van het satellietgrondstation van Inmarsat naar een andere, geschikte plek in Europa regelen.

Stand van zaken – juni 2021

De staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat heeft op 17 december 2020 in een [Kamerbrief](#) de Tweede Kamer geïnformeerd over de verdeling van de 3,5 GHz-band. In deze brief onderkent de staatssecretaris enerzijds dat de afwikkeling van het maritieme nood-, spoed- en veiligheidsverkeer door Inmarsat essentiële communicatie is. Anderzijds wijst de staatssecretaris op de eigen verantwoordelijkheid van Inmarsat voor de continuïteit van zijn dienstverlening.

Hiermee lijkt alles te moeten wijken voor de uitrol van 5G in Nederland, ook het internationale nood- spoed- en veiligheidsverkeer voor zeeschepen. De KVNR vindt het teleurstellend dat een technische haalbare oplossing om 5G als nieuwkomer naast de huidige gebruiker Inmarsat te laten bestaan, wordt genegeerd.

Op deze manier hebben Inmarsat en de zeescheepvaart het nakijken, waarbij de indruk wordt gewekt dat Inmarsat het zelf maar moet uitzoeken. Nog sterker: Inmarsat moet zo snel mogelijk verhuizen uit Nederland, "om te voorkomen dat op 1 september 2022 Inmarsat interferentie zou geven in de band voor 5G mobiele communicatie".

